

# BELEIDSPLAN

# 2014 -2020



**MOLEN DE VIJF GEBROEDERS**

**SLAAKWEG 14451 RB**

**HEINKENSZAND**

**Stichting Molen “De Vijf Gebroeders”**

**Secretariaat**

**Tel: 0113 56 18 77**

**Korhoen 14**

**4451 ET Heinkenszand**

**E-mail: [de5gebroeders@zeelandnet.nl](mailto:de5gebroeders@zeelandnet.nl)**

**[www.de5gebroeders.nl](http://www.de5gebroeders.nl)**

**Bankrekening NL72 RABO 0128 5207 52**

**Inschrijfnummer K.v.K. 22050782**

**Fiscaal nummer 8111.52.765**

**December 2013**

## ***Inleiding***

In dit aan u voorgelegde beleidsplan worden de plannen en acties omschreven welke de Stichting “Molen De Vijf Gebroeders” dient uit te voeren of te laten uitvoeren om de molen “De Vijf Gebroeders” kostendekkend te kunnen exploiteren.

### ***Statutaire doelstellingen van de stichting***

De Stichting “Molen De Vijf Gebroeders” is statutair opgericht op 28 juni 2002.

Volgens de statuten heeft de stichting de volgende doelstellingen:

1. Het in eigendom verwerven, restaureren, in maalvaardige staat brengen en houden, het doen draaien en zo mogelijk malen door een gediplomeerd vrijwillig molenaar en het openstellen voor publiek van de molen met inventaris
2. Het desgewenst in eigendom of beheer verwerven van bij de molen behorende of aanpalende grond en/of gebouwen met het oogmerk deze bij de exploitatie te betrekken.
3. Het bewaken van de molenbiotoop op een zodanige wijze dat het molenbelang niet geschaad wordt.
4. Het samenwerken met overheden, instellingen en particulieren die van nut zijn voor het behalen van de doelstellingen.

*De tijdens de restauratie gebroken molenas uit 1879 staat museaal opgesteld op het molenerf*



### ***Korte geschiedenis van de molen***

De molen De Vijf Gebroeders is gebouwd in 1851 in opdracht van J.M. Raas en is van het type “hoge stenen bovenkruier met stelling, ongetailleerd met schuine stellingschoren” ook wel kortweg “stenen stellingmolen”.

De molen is tot 1946 in bedrijf geweest voor het vervaardigen van bakkerijmeel en veevoerders. Omstreeks de jaren '20 van de twintigste eeuw is met de naast de molen geplaatste motor elektriciteit geproduceerd voor de inwoners van Heinkenszand. Na 1946 is de molen incidenteel in bedrijf geweest voor het produceren van veevoer. Na 1984 is de molen niet meer in bedrijf geweest en sindsdien sterk in verval geraakt.

### ***Doelstellingen van het vorige beleidsplan en bereikte doelen***

In 2002 is de genoemde stichting opgericht en heeft deze de molen verworven en vervolgens de fondswerving om de restauratie te kunnen bekostigen ter hand genomen. Mede dankzij rijkssubsidie, de financiële steun van diverse landelijke fondsen en vele sponsors uit de regio kon in 2004 de restauratie beginnen en medio 2007 worden afgerond. In september 2007 werd de molen officieel opnieuw in gebruik genomen. In de jaren daarna werden twee tuinhuisjes bij de molen geplaatst. Eén t.b.v. toilet en een keukentje en één als opslagruimte voor materialen en gereedschappen. Om de maalinrichting compleet te maken werden op de maalzolder een tremel en op de graanzolder een klopbuil geplaatst. Hiermee werd de mogelijkheid geschapen om verschillende meelsoorten te produceren ten behoeve van de verkoop van molenproducten. Om deze producten hygiënisch af te vullen in de verpakking wordt momenteel een eenvoudige doseerinstallatie ontwikkeld.

## ***Analyse van de huidige situatie en toekomstige ontwikkelingen***

Naast de kosten voor de instandhouding, die tot nog toe grotendeels door subsidies gedekt worden, heeft de stichting ook te maken met organisatiekosten, verzekeringskosten etc.. Om al deze kosten te kunnen dekken is de stichting al geruime tijd op zoek naar mogelijkheden om tot een rendabele exploitatie te komen.

Reeds tijdens de restauratiefase heeft het bestuur gesprekken gevoerd met zorginstellingen over samenwerking gericht op het ontwikkelen van exploitatieactiviteiten zoals een bescheiden pleisterplaatsvoorziening, verkoop van molen- en streekproducten, enz.. Echter vanwege het ontbreken van een geschikt gebouw hiervoor heeft dit nog niet geleid tot concrete stappen.

Wel heeft de stichting zelf de productie en verkoop van meelproducten ter hand genomen. Tevens organiseert de stichting jaarlijks een drietal boerenmarkten, waarvoor zowel van de zijde van de kraam-/standplaatshouders als van de zijde van het publiek een groeiende belangstelling bestaat. Ook participeert de stichting in het toeristisch samenwerkingsverband "Land van Borsele". Mede hierdoor is over het jaar 2012 een sterke toename van het aantal bezoekers en een toename in de verkoop van meelproducten te constateren. De opbrengsten uit deze activiteiten vormen weliswaar een welkome en groeiende bijdrage in de bestrijding van de exploitatiekosten, maar zijn op dit moment nog onvoldoende om de verminderde of weggefallen subsidies te compenseren. Het stichtingsbestuur is er van overtuigd dat door samenwerking met bijvoorbeeld een zorginstelling er meer substantiële inkomsten uit de exploitatieactiviteiten te halen zijn. Voorwaarde daarvoor is echter dat er een ontvangstgebouw gerealiseerd kan worden bij de molen waarin bezoekers in groepsverband (meer dan 15 personen)

ontvangen kunnen worden. Dit ontvangstgebouw zal tevens een belangrijke functie als pleisterplaats moeten vervullen bij de realisering van een zogenaamd Toeristisch OverstapPunt Voor de bemensing van het TOP zou samenwerking gezocht kunnen worden met de Vereniging Psyient Nederland, waarvan de medewerkers nu reeds met onze stichting samenwerken bij het verpakken van de molenproducten voor de verkoop aan particulieren en



*Klopbuil voor het scheiden van bloem, gries en zemelen*

wederverkopers zoals boerderijwinkels.

Dit ontvangstgebouw is ook belangrijk voor het inrichten van kleine exposities, het geven van voorlichting en educatie over het proces van Akker tot Bakker.

## ***Nieuwe doelstellingen beleidsplan 2014-2020***

Voor deze periode heeft het bestuur naast en ten behoeve van de instandhouding van de molen de volgende doelen gesteld.

- Realisering van een Toeristisch OverstapPunt  
Een TOP is een plaats met pleisterplaatsvoorzieningen (horeca, toiletten, fietsverhuur, etc.) waar bezoekers de auto kunnen parkeren en de omgeving van hieruit fietsend, wandelend of zelfs te paard kunnen verkennen.
- Voorlichting en educatie m.b.t. molens en het proces van Akker tot Bakker.
- Uitbreiding van de verkoop van molen- en streekproducten.
- Ontwikkeling van nieuwe molenproducten.

Naast de oorspronkelijke doelstellingen die vooral betrekking hebben op de in stand houding van de molen heeft de stichting nu ook een tweede hoofddoelstelling, namelijk; een maatschappelijke doelstelling te weten:

- De samenwerking met maatschappelijke organisaties, het betrekken van vrijwilligers en het deelnemen in een regionaal netwerk dat het toeristisch product van het Land van Borsele beoogt te versterken.

Voor de realisering van een TOP is reeds of wordt in de nabije toekomst voldaan aan een aantal noodzakelijke voorwaarden.

- In het kader van de verbreding van de Sloeweg wordt een nieuwe toe- en afrit van en naar de A58 bij Heinkenszand verwezenlijkt waardoor een goede en korte verbinding ontstaat tussen het TOP, de A58 en de Westerscheldetunnel.
- In 2013 is op het voormalige tracé van de Sloespoorlijn een fiets-, voet- en ruiterspad gerealiseerd. Hierdoor komt de molen pal naast een aantrekkelijke fiets- en voetverbinding

tussen de Zak van Zuid-Beveland, het Veersemeergebied en Walcheren te liggen.

- In het kader van de aanleg van het bovengenoemd fiets- en voetpad wordt ook het eveneens naast de molen gelegen spooreplacement heringericht met goede parkeermogelijkheden voor auto's en bussen., zodat bezoekers van de regio de omgeving per (gehuurde) fiets, te voet of te paard verder kunnen verkennen.
- Langs de molen lopen nu reeds bewegwijzerde wandel- en fiets(knooppunten)routes.
- Een oplaadpunt voor E-bikes is door de stichting in 2012 verwezenlijkt.

Behalve deze belangrijke randvoorwaarden voor een goed functionerend TOP zal voor de instandhouding en continuïteit ervan zowel de inzet van onze stichting en haar vrijwilligers alsook de inzet van derden noodzakelijk zijn. Bijvoorbeeld een zorgorganisatie waarvan de cliënten de exploitatiewerkzaamheden in en om het toekomstig ontvangstgebouw uitvoeren. Te denken valt aan de

catering, de verkoop van molen- en



*Foto van de molen tijdens een boerenmarkt, met daarop een impressie van het ontvangst gebouw geprojecteerd.*

streekproducten, de toeristische dienstverlening als bijvoorbeeld

d de verhuur van fietsen en het uitbaten van een servicepunt voor toeristische informatie.

Voor de voorlichting en educatie zal in de visie van het stichtingsbestuur vooral een beroep gedaan moeten worden op de vrijwillige molenaars en andere vrijwilligers.

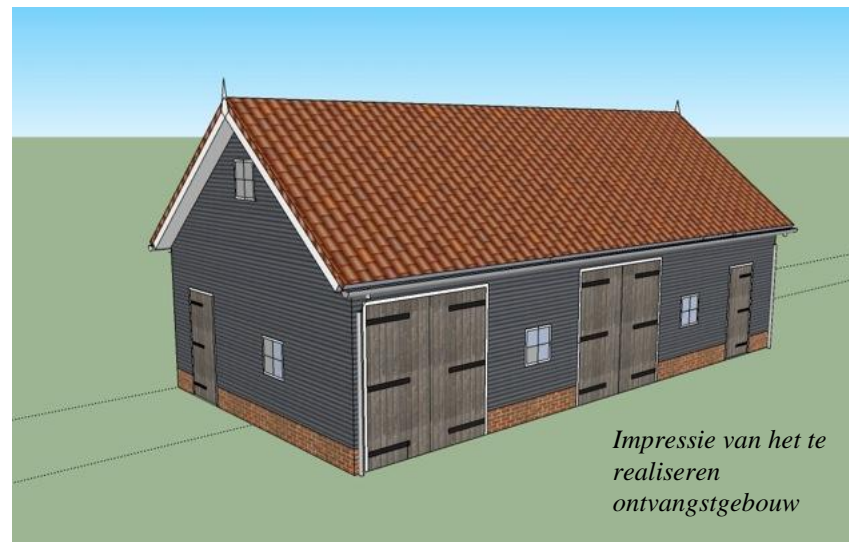
Een ontvangstgebouw met daarin een werkruimte zal betere mogelijkheden bieden voor de verkoop en het verpakken van molenproducten.

Het stichtingsbestuur zoekt voortdurend naar mogelijkheden om nieuwe producten te introduceren. Zo is 2 jaar terug voorzichtig met de productie van speltmeel begonnen, de verkoop hiervan neemt gestaag toe. Ook wordt nu speltbloem geproduceerd en verkocht. En dit jaar is, in samenwerking met de Stichting Op Goede Gronden, de productie van Zeeuwse Witte ter hand genomen. Zeeuwse Witte is een typisch oud Zeeuws tarweras dat door genoemde stichting opnieuw vermeerderd en op biologische wijze verbouwd wordt.

Uit het bovenstaande blijkt wel dat een ontvangstgebouw van groot belang is om de genoemde doelstellingen te kunnen realiseren. Echter onze stichting beschikt over onvoldoende financiële middelen om zelf de bouw van een ontvangstgebouw te kunnen financieren. Daarvoor zal ook subsidies, fondsen en sponsoring (in natura) en zelfwerkzaamheid nodig zijn.

In overleg met de gemeente Borsele is gekozen voor een low-cost gebouw met de uitstraling van een Zeeuwse boerenschuur. Dit laatste vooral met het oog op de landschappelijke inpassing van het gebouw.

## *Streefbeeld*



*Impressie van het te realiseren ontvangstgebouw*

Het doel van onze molenstichting is een werkende molen als middelpunt van een aantrekkelijke omgeving met passende culturele, toeristische en bedrijfsmatige activiteiten. Molen, molenomgeving en de activiteiten rond de molen geven een meerwaarde aan de beleving van het Land van Borsele, de woonkern Heinkenszand en haar omgeving als woonmilieu en toeristisch verblijfsgebied. De investeringen in o.a het ontvangstgebouw zullen zich laten terugbetalen door een grotere belevingswaarde van onze plattelandsomgeving voor de bewoners en de bezoekers van die omgeving en een aantrekkelijker vestigingsklimaat voor mensen die verbonden zijn aan gevestigde en nieuw te vestigen bedrijven in de omgeving.

## **Actieplan**

Alle actiepunten uit het beleidsplan 2002-2012 zijn inmiddels gerealiseerd.

Het streven van het stichtingsbestuur is nu vooral gericht op instandhouding van de molen. Het bestuur richt zich voor het realiseren van deze doelstelling op de volgende speerpunten:

- Met het oog op de bedreigingen als vermindering van subsidies, maar zeker ook met het oog op de kansen die de toekomst biedt zet het bestuur de komende tijd vooral in op de realisatie van een ontvangstgebouw en een Toeristisch OverstapPunt, waarvan de exploitatie substantiële inkomsten zal moeten opleveren voor de instandhouding van de molen.
- Ontwikkeling van nieuwe molenproducten
- Uitbreiding van de verkoop van molenproducten
- Meer aandacht voor educatie en voorlichting.
- Uitbreiding van de groep vrijwilligers om het bovenstaande te realiseren.



*De molen gezien vanaf de Slaakweg*



*De molen met op de voorgrond het in 2013 gereed gekomen fiets-/voetpad en het voormalig spooreplacement, dat ruime mogelijkheden biedt voor een Toeristisch OverstapPunt.*

*Het emplacement is ook geschikt voor het organiseren van grotere evenementen, zoals die ook al in het verleden door onze stichting, in samenwerking met andere organisaties, zijn georganiseerd*